

Uppboðssølan er sambært politiska myndugleikanum besta boð uppá at bjarga smáu virkjunum rávøru

Stríðið um rávøruna

Hóast landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum hevur eina samda vinnunevnd aftan fyri seg, nú hann ætlar at tvinga fisk um uppboðssøluna, so eru tað mong í vinnuni, sum eru ímóti politiskari uppiblanding, aftan á eitt ár, har fría kappingini setti met sum ongantið áður

NICLAS JOHANNESSEN

Tað er ein samd vinnunevnd, ið nú loksins hevur givið landsstýrismanninum við fiskivinnumálum Jørgen Niclasen grønt ljós til at tvinga ein triðing av føroysku rávøruni um uppboðssølu.

Harvið tykist lobbyarbeidið, sum smærri fiskar-

framleiðararnir hava útynt seinastu tíðina í eitt nú vinnunevndini, at hava borið á-vøkst.

Men ikki øll eru samd í, at tað er rætt at tvinga skip at selja ávisan part um uppboðssøluna. Mett verður, at politisk uppiblanding er ikki júst tað, sum brúk er fyri, aftan á at friu marknaðarkreftirnar settu met í

fjør, hvat viðvíkur fiskaprisi.

Nei takk til monopol

Stendur tað til persónligu sannføringina hjá stjóranum á Fiskamarknaði Føroya, John Nielsen, so skal ongin fiskur tvingast um landsins einastu uppboðssølu.

– Í prinsippinum trúgvi eg upp á, at marknaður sjálvur

skal ráða og finna út av, hvar tað best loysir seg at selja. Tað spyrst neyvan nakað postívt burtur úr, um tú politiskt fert at tvinga ein ávisan part av føroysku fiskarævøruni um uppboðssøluna, sigur John Nielsen við Sosialin.

Hvørjum óttast tú?

– Vit eru einastu uppboðssøla í landinum, og harvið koma vit í eina monopol-støðu, og tað ynskja vit ikki. Tað forpestar bara.

1998 var eitt gott ár hjá pf. Fiskamarknaði Føroya. Privata felagið, ið hevur ein eiginpening upp á umleið 1 millión krónur, hevði eitt yvirskot upp á umleið 2 milliónir krónur.

Tilsamans blivu 40.000 tons seld um uppboðssøluna í fjør fyri 433 milliónir krónur. Nøggin er áleið tann sama sum undanfarin ár – millum 40-50% av rávøruni

av føroyska landgrunninum eru vanliga farin um føroysku uppboðssøluna.

Ein avgerandi broyting var tó. Og hon kom í seinnu helvt í fjør. Tá fóru færri enn 30% av føroysku rávøruni um føroysku uppboðssøluna. Fleiri skip fóru at selja beinleiðis til virkini. Tað vóru serliga stórru virkini, ið keyptu heilar lastir beinleiðis frá skipinum. Og í kjaravørinum á hesi gongd bankaðu so smærri virkini upp á dyrnar hjá politiska myndugleikanum.

Ósamdir

Vælkenda stríðið um rávøruna stendur sostatt aftur ovast á breddanum. Og nú verða so politisk tiltøk eftir øllum at døma sett í verk fyri at broyta mynstrið.

Jørgen Niclasen sigur við Sosialin, at fyri hann er kjarnin í hesum máli, at øll fáa kjans at bjóða upp á rávøruna. Tað heldur hann ikki er tilfelldið nú.

– Teir stórru keyparamir seta sum treyt til skipini, at „antin selja út alt til okkum, ella keypa vit onki frá tykkum“, sigur Jørgen Niclasen.

– Hatta er nakað øgiligt

tvælt.

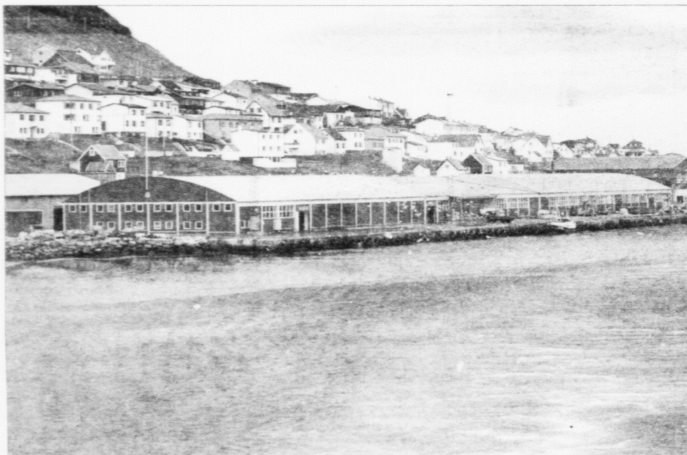
Sigur Hanus Hansen, stjóri á Kósini í Klaksvík, og leggur aftrat:

– Vit hava ongantið tvingað nakran sum helst at selja til okkum. Vit kunnu bara taka tann línubátin, sum seldi mest til okkum í fjør. Í síðstu viku seldi hann sína last um uppboðssøluna, tí okkara tilboð var ov lágt, og tað er tað onki í vegin fyri. Ongin okkara fær ilt av tí.

– Hjá okkum er tað soleiðis, at vit onkuntíð kunnu geva ein sera hogan pris fyri hysuna, tí tað er har vit eru sterkast, so kann tað siggja út sum um, vit bjóða í minna lagi fyri toskin.

Stjórin heldur, at tað helst er hetta, ið ger, at smærri virkini halda at stórru virkini tvinga skipini at selja eitt nú tosk til teirra fyri ein undirpris.

– Men talan er um eina samlaðan handil bæði fyri okkum og fyri skipini. Og vit hava ongantið sagt við skipini: Alt ella onki! Haraftrat selja vit eisini tey fiskaslógini vit ikki sjálvi hagraiða – so sum skóta, konafiskur og havtasku – viðari

Stjórin á Kósini vísir harðliga aftur pástandinum um at skip verða tvingað at selja heilar lastir til stórru virkini